

VENDIM
Nr. 50, datë 1.11.2012

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 24.5.2012, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr. 13 akti, që i përket:

KËRKUES: Albenc Ago, përfaqësuar nga avokati Genci Gjokutaj me prokurë të posaçme.

SUBJEKTI I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi, si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, i vendimeve: nr. 1168, datë 1.12.2005 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë; nr.686, datë 17.12.2008 të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr.00-2010-291 (274), datë 12.3.2010 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 32/2 dhe 42/1/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 432/1, shkronjat “a” dhe “c”, 435 dhe 441/1 të Kodit të Procedurës Penale.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes, Altina Xhoxhaj, përfaqësuesin e kërkuarit që kërkonte pranimin e kërkesës dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Me vendimin nr. 1168, datë 1.12.2005, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë ka vendosur: *“Deklarimin fajtor të të pandehurit Albenc Ago për veprën penale të vrasjes me dashje, të parashikuar nga neni 76 i Kodit Penal (KP) dhe dënimin e tij me 20 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Albenc Ago për veprën penale të mbajtjes pa leje të armëve luftarake dhe municionit, të parashikuar nga neni 278/2 i KP-së dhe dënimin e tij me 1 vit e 6 muaj burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, në bashkim të dënimeve, e dënon përfundimisht me 20 vjet burgim.”*

2. Me vendimin nr. 588, datë 30.5.2008, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë ka pranuar kërkesën për rivendosjen në afat të ankimit kundër vendimit nr. 1168, datë 1.12.2005 të po asaj gjykate.

3. Me vendimin nr. 686, datë 17.12.2008, Gjykata e Apelit Tiranë ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 1168, datë 1.12.2005 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Kundër këtij vendimi kërkuar ka paraqitur recurs në Gjykatën e Lartë.

4. Me vendimin nr.00-2010-291 (274), datë 12.3.2010 Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomë këshillimi, ka vendosur mospranimin e recursit, pasi nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 432 i Kodit të Procedurës Penale (K.Pr.P).

5. Kërkuar i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për shfuqizimin e vendimeve gjyqësore të tri shkallëve të gjyqimit, duke pretenduar se ato janë rrjedhojë e një procesi jo të rregullt ligjor dhe duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur këto shkaqe:

5.1 Gjykatat i kanë mbështetur vendimet e tyre vetëm në hamendje, lidhje e deduksione dhe mbi

asnjë provë direkte ose indirekte, që të provojë fajësinë e kërkuesit. Në çdo gjykim ndër problemet më kryesore është ai i të provuarit të akuzës, proces ky që kërkon një analizë të plotë të të gjitha rrethanave të administruara dhe të verifikuara gjatë shqyrtimit gjyqësor, në mbështetje të nenit 380 të KPP-së.

5.2 Vendimi i gjykatës së shkallës së parë është plotësisht i paarsyetuar, ai vetëm përshkruan histori dhe citon emra dëshmitarësh që nuk tregojnë asnjë lloj burimi prove. Ky vendim nuk është rrjedhojë e analizës së provave, por është marrë mbi bazë përshkrimi dhe paragjyrimi.

5.3 Në gjykimin në apel, kërkuesi u paraqit për të provuar pafajësinë e tij, por edhe ky proces ishte tërësisht i paragjykuar dhe vendimi ishte marrë para fillimit të shqyrtimit gjyqësor. Në këtë gjykim, për vetë natyrën e çështjes, por dhe për shkak të gjykimit në mungesë e mangësisë së të provuarit të akuzës, ishte detyrë ligjore përsëritja e shqyrtimit gjyqësor, pasi vetëm në këtë mënyrë do mund të zbulohet e vërteta dhe të provohej pafajësia e kërkuesit.

5.4 Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në vend që të kalonte çështjen për gjykim dhe të konstatonte shkeljet e shumta procedurale, të kryera nga gjykatat më të ulëta, ka vendosur mospranimin e rekursit.

II

A. Në lidhje me pretendimin për cenimin e parimit të barazisë së armëve në gjykim

6. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) ka theksuar se, bazuar në parimin *jura novit curia*, ajo mund të vlerësojë vetë nëse pretendimet e ngritura në kërkesë bien në fushën e veprimit të një dispozite të caktuar, që nuk është parashtruar para saj, dhe ajo nuk e konsideron veten të detyruar nga cilësimi që i është bërë fakteve të çështjes nga kërkuesi (*shih vendimin nr. 27, datë 9.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkuesit duhet të trajtohen në këndvështrim të respektimit të parimit të barazisë së armëve në gjykimin penal.

7. Gjykata, në jurisprudencën e saj, e ka bërë pjesë të standardeve për një proces të rregullt ligjor edhe respektimin e parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit. Nëse nuk do të ekzistonte barazia e armëve në gjykim, atëherë argumentet e njëres palë do të prevalonin mbi argumentet e palës tjetër dhe, për rrjedhojë, e drejta për të marrë pjesë në gjykim do të zhvishej nga funksioni i saj kushtetues për të garantuar një proces të rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 34, datë 25.07.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Gjykata ka trajtuar në mënyrë të vazhdueshme rëndësinë e respektimit të parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit veçanërisht në gjykimin penal, duke theksuar se këto parime, dhe lidhur ngushtë me to mbrojtja e të pandehurit, e garantuar shprehimisht në nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, përbëjnë në vetvete elementet më të qenësishme e thelbësore të procesit të rregullt ligjor në kuptimin kushtetues. Gjykata rithekson se parimi i kontradiktoritetit dhe i barazisë së armëve në gjykimin penal kërkon që argumentet e mbrojtjes të paraqiten dhe të dëgjohen njëllë si ato të prokurorit. Ky parim presupozon që secilës palë duhet t'i ofrohen mundësi të arsyeshme për të paraqitur pretendimet për çështjen, në kushte të tilla që të mos e vënë në disavantazh me palën tjetër (*shih vendimin nr. 5, datë 17.2.2003 të Gjykatës Kushtetuese*). Për respektimin e këtyre parimeve, gjykatat duhet të përmbushin me rigorozitet një sërë detyrimesh, mes të cilave rëndësi të veçantë paraqet, sipas rastit, edhe njoftimi i të pandehurit apo mbrojtësit të tij ligjor për akuzën, ankimin, rekursin, ditën dhe vendin e gjykimit të çështjes etj. Synim kryesor është realizimi i një debati real ndërmjet akuzës dhe mbrojtjes, gjë që ndikon pozitivisht dhe në mënyrë të drejtpërdrejtë në zbulimin e së vërtetës dhe në dhënien e drejtësisë nga gjykatat, me objektivitet e paanësi. Këto kërkesa kushtetuese e ligjore janë në funksion të mbrojtjes sa më efektive të të pandehurit, pasi përballë tij qëndron vetë shteti, i përfaqësuar në procesin penal nga prokurori që paraqet dhe mbron akuzën kundër tij. Është detyrë e shtetit që të marrë masat e duhura për të garantuar pjesëmarrjen në procesin penal të personit të akuzuar ose mbrojtësit ligjor, qoftë edhe atij të caktuar kryesisht (*shih vendimet nr. 23, datë 13.10.2005; nr. 24, datë 26.10.2005; nr. 16, datë 8.6.2006; nr. 13, datë 21.7.2008; nr. 19, datë 18.9.2008; nr. 10, datë 2.4.2009; nr. 16, datë 15.6.2009; nr. 25, datë 10.6.2011; nr. 4, datë 10.2.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

9. Në lidhje me paraqitjen dhe administrimin e provave në gjykim, në kuptim të parimit të

barazisë së armëve, Gjykata mban qëndrimin se provat paraqiten dhe marrin vlerën e tyre në debatin gjyqësor, ku secila palë ka mundësi për të paraqitur argumentet e veta në një pozitë jo më pak të favorshme se pala tjetër (*shih vendimet nr. 19, datë 18.9.2008; nr. 7, datë 27.4.2005; nr. 16, datë 27.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se marrja dhe vlerësimi i fakteve dhe i rrethanave, interpretimi i ligjit material dhe procedural, dhe aplikimi i tij në çështjet konkrete janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Për sa i përket mënyrës se si janë interpretuar dhe vlerësuar provat nga gjykatat e zakonshme, kjo çështje nuk përbën objekt kontrolli për këtë Gjykatë, sepse ajo mund dhe duhet të investohet kur ndaj një procesi gjyqësor ka pretendime për mënyrat e marrjes së provave, por jo për mënyrën e vlerësimit të tyre. Gjykata ndërhyr vetëm në ato raste kur përmes veprimeve të tyre, gjykatat e zakonshme cenojnë të drejtën për një proces të rregullt ligjor. Pra, si rregull, është kompetencë e gjykatave të zakonshme të vlerësojnë provat e paraqitura (administruara) në gjykim, ndërsa Gjykatës Kushtetuese i takon të vlerësojë nëse procedurat, në tërësinë e tyre, kanë qenë të drejta, që në rastin e proceseve penale ky vlerësim përfshin edhe respektimin e parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit.

10. Në kuptim të sa më sipër, bazuar në faktet e çështjes konkrete në shqyrtim, nga dosja gjyqësore rezulton se gjykimi i kërkuarit në gjykatën e shkallës së parë është bërë në mungesë të tij dhe ai është përfaqësuar nga një mbrojtës i caktuar kryesisht nga gjykata. Ky vendim nuk është ankimuar në gjykatën e apelit dhe ai ka marrë formë të prerë. Pas vënies në ekzekutim të këtij vendimi dhe marrjes dijeni nga kërkuari për procesin gjyqësor të zhvilluar në ngarkim të tij, ky i fundit ka paraqitur kërkesë për rivendosjen në afat të ankimit, duke pasur një mjet ligjor të pazeauruar nga mbrojtësi i caktuar kryesisht. Pas pranimit të kësaj kërkesë nga gjykata, kërkuari i është drejtuar Gjykatës së Apelit Tiranë, duke pretenduar se gjykata e shkallës së parë e ka bazuar vendimin e saj mbi prova të administruara në kundërshtim me dispozitat procedurale përkatëse, se nuk ka asnjë provë direkte apo indirekte që të provojë fajësinë e tij, se nuk janë zbatuar dispozitat e neneve 154 dhe 152 të KPP-së etj. Në gjykimin e zhvilluar në Gjykatën e Apelit Tiranë rezulton se në seancën e datë 17.12.2008, mbrojtësi i kërkuarit ka kërkuar përsëritjen e pjesshme të hetimit gjyqësor për pyetjen e disa dëshmitarëve dhe të vetë kërkuarit. Gjykata e Apelit Tiranë ka pranuar riçeljen pjesërisht të hetimit gjyqësor dhe ka proceduar vetëm me pyetjen e kërkuarit, meqenëse gjykimi në shkallë të parë është bërë në mungesë të tij. Pas administrimit të kësaj dëshmie, Gjykata e Apelit Tiranë ka vendosur ti japë fund hetimit gjyqësor dhe është tërhequr për vendim, duke vendosur përfundimisht lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë.

11. Gjykata vëren se, bazuar në nenin 149 të KPP-së prova janë njoftimet mbi faktet e rrethanat që lidhen me veprën penale, që merren prej burimeve të parashikuara në ligjin procedural penal, në përputhje me rregullat e caktuara prej tij dhe që shërbejnë për të vërtetuar kryerjen ose jo të veprës penale, pasojat e ardhura prej saj, fajësinë ose pafajësinë e të pandehurit dhe shkallën e përgjegjësisë së tij. Bazuar në nenin 152 të KPP-së, çmuarja e provave është përcaktimi i vërtetësisë dhe fuqisë provuese të tyre. Çdo provë i nënshtrohet shqyrtimit dhe nuk ka vlerë të paracaktuar dhe gjykata i çmon provat sipas bindjes së formuar pas shqyrtimit të tyre në tërësi. Në lidhje me dëshminë, si një nga llojet e provave, neni 153 i KPP-së parashikon se dëshmitari pyetet për faktet që përbëjnë objekt prove. Dëshmitari pyetet për fakte të caktuara dhe ai nuk mund të dëshmojë për çka flitet në publik dhe as të shprehë vlerësime personale, me përjashtim të rasteve kur ato nuk mund të ndahen nga dëshmia për faktet. Kur dëshmitari, për njohjen e fakteve, u referohet personave të tjerë, gjykata, me kërkesën e palës ose edhe kryesisht urdhëron që këta të thirren për të dëshmuar. Mosrespektimi i këtij parashikimi i bën të papërdorshme thëniet mbi faktet të cilat dëshmitari i ka mësuar nga persona të tjerë, me përjashtim të rasteve kur pyetja e tyre është e pamundur për shkak se kanë vdekur, janë të sëmurë rëndë ose nuk gjenden (neni 154 i KPP-së).

12. Në çështjen konkrete në shqyrtim rezulton se gjykatat e kanë bazuar vendimin e tyre, për deklarinimin fajtor dhe dënimin e kërkuarit, mbi dëshmitë e disa shtetasve, të cilët kanë dëshmuar për fakte apo ngjarje të dëgjura apo mësuara nga persona të tretë, për të cilët deklarojnë se nuk i njohin, nuk u mbajnë mend emrat, apo edhe të dëgjura si thashetheme. Këto dëshmi janë konsideruar të mjaftueshme nga gjykatat për të formuar bindjen e tyre dhe nuk ato kanë administruar asnjë dëshmi apo provë tjetër për të mbështetur vendimet e tyre. Po ashtu, nuk rezulton të jetë administruar si provë arma e ngjarjes dhe as

të jetë provuar se ajo armë i përkiste kërkuesit. Gjykatat janë bazuar, në thelb, në dëshmi të cilat, në kuptim të nenit 154 të KPP-së, ishin të papërdorshme, pasi referonin lidhur me fakte që nuk rezultojnë të jenë provuar me prova të tjera të administruara në proces dhe, çka është më e rëndësishmja, nuk i janë nënshtruar debatit gjyqësor në përputhje me parimin e kontradiktoritetit. Edhe pse në gjykimin në apel i pandehuri, i pyetur në seancë gjyqësore, mohoi akuzat e ngritura ndaj tij, ajo gjykatë përsëri i dha vlerë të paracaktuar të njëjtave dëshmi të administruara në gjykatën e shkallës së parë, duke ndërtuar një skemë ngjarjeje të ndryshme nga sa rezultojnë nga aktet e administruara në dosjen gjyqësore dhe mbi të cilën bazoi vendimin e saj të fajësisë.

13. Bazuar në nenin 427 të KPP-së, gjatë gjyimit në gjykatën e apelit, kur një palë kërkon rimarrjen e provave të administruara në shqyrtimin gjyqësor të shkallës së parë ose marrjen e provave të reja, gjykata në qoftë se çmon se një gjë e tillë është e nevojshme, vendos përsëritjen tërësisht ose pjesërisht të shqyrtimit gjyqësor. Sipas kësaj dispozite, përsëritja e shqyrtimit gjyqësor vendoset edhe kryesisht kur gjykata e çmon të domosdoshme, si dhe kur vërtetohet se i pandehuri nuk ka marrë pjesë në shkallë të parë, sepse nuk ka marrë dijeni ose nuk ka mundur të paraqitet për shkaqe ligjore. Gjykata vlerëson se, në kushtet kur në gjykimin në shkallë të parë vërehen shkelje të dispozitave procedurale që lidhen me provat, mënyrën e marrjes dhe vlerësimit të tyre, Gjykata e Apelit Tiranë kishte detyrimin që, qoftë edhe kryesisht, të përsëriste hetimin gjyqësor dhe të kërkonte paraqitjen në seancë dhe pyetjen e atyre dëshmitarëve, dëshmitë e të cilëve gjykata e shkallës së parë i ka vënë në bazë të vendimit të saj, në mënyrë që në zbatim të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit t'ia nënshtronte këto prova debatit gjyqësor dhe ti jepte mundësi kërkuesit që ti kundërshtonte ato në seancë gjyqësore. Mospranimi i kërkesës për përsëritjen tërësisht të hetimit gjyqësor e ka vënë kërkuesin haptazi në pozitë të pabarabartë me akuzën, duke cenuar në këtë mënyrë parimin e barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit.

14. Gjykata vlerëson, gjithashtu, se duke i kërkuar kërkuesit të paraqesë prova për të provuar pafajësinë e tij, gjykatat e kanë kaluar barrën e provës nga akuza tek i pandehuri. Është detyrimi i organit të akuzës që bashkë me dërgimin e një çështjeje për gjykim të paraqesë edhe provat mbi të cilat e mbështet akuzën. Kuptimi dhe zbatimi i drejtë në praktikë i parimit të prezumimit të pafajësisë është garancia kryesore për mbrojtjen e të drejtave të të pandehurit, sepse ky parim detyron akuzën që të provojë fajësinë e të pandehurit, e çliron këtë të fundit nga barra për të provuar pafajësinë e tij, i jep të drejtë të zgjedhë mbrojtjen më të përshtatshme për të, të bëjë ose jo deklarime, të kërkojë prova dhe të marrë pjesë aktivisht në shqyrtimin e tyre, duke kërkuar që provat e dyshimta të interpretohen gjithmonë në favorin e tij.

Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se procesi i zhvilluar në Gjykatën e Apelit Tiranë ka cenuar të drejtën e kërkuesit për një proces të rregullt ligjor dhe, si i tillë, ky vendim duhet të shfuqizohet.

15. Në rastin në shqyrtim, në kushtet kur Gjykata ka konstatuar shkelje të së drejtës për një proces të rregullt ligjor nga ana e Gjykatës së Apelit Tiranë dhe kur këto shkelje nuk janë konstatuar nga ana e Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, atëherë edhe ky Kolegj ka lejuar një proces të parregullt në aspektin kushtetues. Për pasojë, edhe vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë duhet të shfuqizohet si jokushtetues.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131, shkronja “f” dhe nenit 134, pika 1, shkronja “g” të Kushtetutës, si dhe të neneve 72, 77 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës.
- Shfuqizimin e vendimit nr.686, datë 17.12.2008 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe vendimit

nr.00-2010-291 (274), datë 12.3.2010 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.¹

- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit Tiranë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vladimir Kristo, Admir Thanza, Sokol Berberi, Vitore Tusha, Altina Xhoxha, Fatmir Hoxha

Anëtar kundër: Xhezair Zaganjori

MENDIM PARALEL

1. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) ka pranuar pjesërisht pretendimet e kërkuarit Albenc Ago dhe ka shfuqizuar si të papajtueshëm me Kushtetutën vendimin nr. 686, datë 17.12.2008 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe vendimin nr.00-2010-291 (274), datë 12.3.2010 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Duke qenë dakord me shumicën lidhur me shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, kam mendim të kundërt me të për shfuqizimin e vendimit të gjykatës së apelit.

2. Në rastin objekt shqyrtimi, kërkuari ka pretenduar se gjykata e shkallës së parë dhe ajo e apelit, në thelb, kanë kryer shkelje të dispozitave procedurale që lidhen me provat, mënyrën e marrjes dhe vlerësimit të tyre. Këto pretendime janë ngritur nga kërkuari dhe në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë. Gjithashtu, në rekurs ngrihen dhe pretendime që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve të procesit të rregullt ligjor, të tilla si parimi i barazisë së armëve dhe i kontradiktoritetit. Gjykata në jurisprudencën e saj, referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, ka mbajtur qëndrimin se kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Një linjë e tillë lidhur me raportin ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale, në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit). Një qëndrim i ndryshëm do ta kthente Gjykatën Kushtetuese në një instancë të zakonshme, gjë që nuk është funksioni i saj (*shih vendimet nr. 41, datë 29.12.2005; nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 19, datë 2.4.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

3. Duke e shqyrtuar çështjen nga këndvështrimi i mësipërm, mendoj se në kushtet kur Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur moskalimin e çështjes për shqyrtim, pa arsyetuar në vendimin e tij pse pretendimet e kërkuarit nuk përmbajnë shkaqet e parashikuara në nenin 432 të KPP-së apo pse procesi gjyqësor ndaj tij, në kundërshtim me sa pretendon kërkuari, është i rregullt nga pikëpamja kushtetuese, Gjykata Kushtetuese nuk i mbetet gjë tjetër veçse të shprehet vetëm për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit përkatës të Gjykatës së Lartë, i cili nuk i ka dhënë përgjigje pretendimeve të kërkuarit.

4. Sipas pikëpamjes sime, duke shkuar më tej se rasti konkret në shqyrtim, pa u shprehur më parë Gjykata e Lartë, Gjykata Kushtetuese nuk mund të investohet në ekzaminimin e pretendimeve të kërkuarve lidhur me vendimarrjen e gjykatave më të ulëta. Një qëndrim i ndryshëm do ta kthente Gjykatën në një gjykatë të shkallës së tretë ose, thënë ndryshe, kjo Gjykatë do të zëvendësonte apo spostonte Gjykatën e Lartë, duke marrë atributet e saj.

5. Nga sa më lart, në të tilla raste, jam i mendimit se Gjykata duhet të mjaftohet me shfuqizimin e vendimit të kolegjit përkatës të Gjykatës së Lartë duke “e detyruar” atë në këtë mënyrë, të shprehet për arsyet e mospranimit të shkaqeve të ngritura në rekurs.

Anëtar: Vladimir Kristo

MENDIM PAKICE

¹ Gjyqtarët V. Kristo dhe F. Hoxha votuan pro pranimit të kërkesës vetëm për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

Jam kundër qëndrimit të shumicës lidhur me pranimin e kërkesës për shkelje të parimit të barazisë së armëve gjatë gjykimit, pasi pretendimet e kërkuarit lidhen vetëm me marrjen dhe vlerësimin e provave nga gjykatat e zakonshme gjatë procesit penal dhe nuk sjellin asnjë argument bindës lidhur me antikushtetutshmërinë e procesit, në kuptim të nenit 42/1 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të KEDNJ.

Gjykata Kushtetuese prej vitesh ka një jurisprudencë të konsoliduar lidhur me dallimin midis juridiksionit gjyqësor të zakonshëm dhe atij kushtetues. Ajo vazhdimisht ka theksuar se vlerësimi i provave mbetet një çështje për t'u trajtuar nga vetë gjykatat e zakonshme dhe nuk përbën objekt kontrolli për Gjykatën Kushtetuese. Kjo e fundit mund dhe duhet të investohet kur ndaj një procesi gjyqësor ka pretendime për rrugët dhe mënyrat e marrjes së provave, e fiksimit të tyre, por jo për mënyrën e vlerësimit (*vendimi nr.7/2005 i Gjykatës Kushtetuese*).

Kontrolli kushtetues nuk mund të zëvendësojë prerogativat kushtetues e ligjorë të vetë hallkave të sistemit gjyqësor e aq më tepër të vlerësojë bindjen e brendshme të gjykatave për çështje konkrete. Në këtë kuptim, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të shqyrtojë gabimet faktike apo juridike, që kanë të bëjnë me themelin e gjykimit, të cilat kryhen nga gjykatat e zakonshme dhe as të provojë vërtetësinë e të dhënave të tilla. Problemet lidhur me vlerësimin e provave të administruara në çështjen konkrete janë në kompetencën e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm (*shih vendimet nr.1/2007; nr.14/2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

Anëtar: Xhezair Zaganjori